№ 1. Radom, Niedziela dnia 16 Października 1927 r. Rok I. Cena 15 groszy.

HASŁO

Dwutygodnik, Organ Ruchu Chrześcijańsko-Społecznego
Redakcja i Administracja: RADOM, Trawna Nr. 3.
Telefon Nr. 414.
Konto P. K. O. Nr. 64520 należy zaznaczyć, że pieniądze przesłane są na rachunek HASŁA.
Prenumerata rocznie 3.50.
„ półrocznie 2 zł.

Po niedzielnych wyborach do samorządów miejskich.

Dnia 11 października odbyły się wybory do samorządów miejskich w Łodzi, Kaliszu, Grodnie i Kielcach.

Wybory te rzucają ciekawe światło na nastroje społeczne, jakie panują w tych większych miastach Rzeczypospolitej.

W Łodzi na pierwszy rzut oka odrazu widać zwycięztwo socjalistów, którzy zdobyli jedną czwartą wszystkich głosów i 21 mandatów radzieckich.

Po drugiej stronie widać najprzód duże rozbicie nie tylko pod względem ideowem. Chrześcijańska Demokracja i Związek Ludowo-Narodowy poszły osobno do głosowania, Narodowa Partja Robotnicza również rozbiły się na dwie grupy: prawicę i lewicę, ale powstały grupy zawodowe i pod hasłami zawodowemi starały się iść do wyborów jak: inwalidzi, resursa rzemieślnicza, przemysłowcy i t. p.

Z tego największą klęskę ponosi N. P. R., które rozbiwszy się na dwie grupy prawicę i lewicę, powoduje, że prawica nie otrzymała ani jednego mandatu, a lewica 5 mandatów. W poprzedniej radzie miejskiej Narodowa Partja Robotnicza miała 20 radnych.

Łódź na terenie b. kongresówki była stolicą Narodowej Partji Robotniczej. Dziś w Łodzi N. P. R. została na długo, a prawdopodobnie bezpowrotnie zostaje zlikwidowaną.

Do tego stanu doprowadziła N. P. R. chwiejna polityka N. P. R. w pierwszem sejmie i w pierwszych latach obecnego sejmu.

Z tego raczej cieszyć się nam wypada niż smucić, gdyż w obecnych stosunkach Narodowa Partja Robotnicza stała się przeżytkiem, który trzeba usunąć z naszego życia publicznego.

Z innych grup ideowych występujących, najmniejszą porażkę poniosła Chrześcijańska Demokracja, która wobec nieustępliwości Związku Ludowo-Narodowego poszła sama do wyborów.

Wynik był ten sam, co i w Radomiu, Chrześcijańska Demokracja otrzymała 6 mandatów a Związek Ludowo-Narodowy 3 mandaty.

Wśród wyliczonych grup, stających do wyborów nie widać komunistów. Lista komunistyczna została unieważniona przez główną komisję wyborczą. Depesze z Łodzi przynoszą wiadomość, że mimo unieważnienia listy komunistycznej padło na nią 43 tysiące głosów. W Grodnie komuniści otrzymali 5 mandatów, a P. P. S. 4 mandaty, w Kaliszu niezależni socjaliści zbliżeni do komunistów 3 mandaty, P.P.S. 4 mandaty, w Kielcach komuniści 1 i niezależni socjaliści 1 mandat, P. P. S. 4.

Te wiadomości osłabiają całkowicie głoszone zwycięztwo socjalistyczne w Łodzi.

Jak przy wyborach w Warszawie, w Łodzi i innych miastach obok socjalistów wyrosła zgrana liczebnie potężna komuna.

Po bliższem wniknięciu w nastroje społeczne widać, że rzesze robotnicze do niedawna skupione pod sztandarami PPS. już przeszły do komuny. PPS. dzisiaj zasilają drobni rzemieślnicy, chałupnicy, a jak w Łodzi konserwatywniejsi robotnicy dawniej zorganizowani w N. P. Robotniczej.

Przywódcom P.P.S. wybory łódzkie muszą nasunąć, patrząc na dalszą metę nietylko zachwyt zwycięztwa, ale i uczucie trwogi. Z komuną P. P. S. licytować się nie może, a zdobywając masy wyborcze za pomocą demagogji, może jutro z nią się stać to samo, co z Narodową Partją Robotniczą stało się dzisiaj.

W innych miastach stan posiadania obozu katolicko-narodowego prawie że nie uległ zmianie, a w Grodnie wpływy nawet się wzmogły.

W Kielcach i Kaliszu ośrodkach, gdzie wpływy N. P. R. były do niedawna dość duże obecnie się likwidują. W Kielcach N. P. R. otrzymała 1 mandat a w Kaliszu 3 mandaty.

Obecnie wybory do samorządu miejskiego nasuwają te same myśli, które poruszyliśmy omawiając wybory w lecie, a mianowicie przesuwanie się społeczeństwa na lewo.

Żywioły do niedawna stojące pod sztandarem P.P.S. przechodzą do komunistów, żywioły zawodowe nie znajdujące należytego oparcia w swoich organizacjach idą do P. P. S.

Przyczyną takiego stanu jest to, że inteligencja pracująca, urzędnicy, którzy do 1926 roku byli przywódcami stronnictw prawicowo-centrowych, obecnie w obawie utraty posad wycofali się z pracy polityczno-społecznej.

W centrum i po prawej stronie społeczeństwa polskiego zapanowała jakaś dziwna apatja, chęć zamknięcia się w domu. W obecnych warunkach za cnotę uważanem jest trzymanie się zdaleka od wszelkiej akcji społecznej.

Pracę społeczną uważa się dziś za ofiarę a nie jako obowiązek. Tę pracę chętnie ogół pragnie rzucić na barki jednostek.

Z takiego stanu rzeczy jako wniosek jest radykalizowanie się mas, które idąc za postępem ajentów wrogich nam ościennych państw, tracą poczucie państwowości polskiej, usuwając się coraz dalej od dobroczynnych wpływów Kościoła Katolickiego.

W pracy nad społeczeństwem dziś w okresie rządów demokratycznych nie wiele zrobić mogą jednostki, śmiem się wyrazić nawet gienjusz. I oni jak meteory mogą zaświecić ale i zgasną, a ta wielka masa społeczna zobaczywszy światło może wpaść w chwilowy zachwyt, ale nie będąc krzepioną stale wszędzie na każdej placówce odwraca się, zatraca myśl państwową i może pozwolić się kierować zbrodniczą ręką sąsiadów.

Wyrastające z pod ziemi widmo komunizmu może wzbudzi więc społeczeństwo katolickie, naro

dowe z uśpienia. 53 tysiączna armja komunistyczna może nareszcie przemówi dobitniej niż jednostki nawołujące do pracy wśród szerokich mas.

Wybory do samorządu miejskiego powinny być potężnem wołaniem do pracy społecznej.

Praca ta musi iść w kierunku zawodowem, oświatowem i uświadomienia politycznego.

Pod względem zawodowym:

1) Dać opiekę robotnikowi w fabryce przy pracy i chorobie.

Pomóc do wyszukania pracy robotnikowi jeśli takowej nie posiada. Katolicka akcja charytatywna ma tu dla siebie niezmiernie szerokie pole do działania.

2) Niecić kaganiec oświaty pozaszkolnej przez dobrą książkę, gazetę, kursa wieczorowe, organizować sport, koła śpiewacze i teatralne.

3) Wreszcie prowadzić uświadomienie polityczne, aby wszczepić w szerokie masy polską myśl państwową, któraby uodporniła je od wszelkiego zbrodniczego wpływu.

Ten program pracy starać się będziemy szczegółowo omawiać, jego praktyczne wykonanie, wreszcie nawoływać społeczeństwo do pracy. *Sg.*

Wyniki wyborów do samorządu miejskiego

	Ch D.	Zw. Lud.-Nar.	P. P. S.	N.P.R. (lew.)	„Sanacja".	Komuniśc	Inne grupy	Niemcy	Żydzi
	M	a	n	d	a	t	ó	w	
1) Łódź	6	3	21	5	1	53 tys. głosów lista została unieważniona	8	10	21
2) Kalisz	6	4	4	(praw.) 3	2	(niezal. socjal.) 3	—	—	9
3) Grodno	Ch. D. i Zw. Lud. Nar. 9		4	—	—	5	—	—	17
4) Kielce	Ch. D. i Zw. Lud. Nar. 11		4	1	4	1 i 1 n. soc.	—	—	11
5) Łomża	„ „ 9		6	—	--	—	—	—	9

W obronie dobrego imienia.

W Radomiu od kilkunastu miesięcy wychodzi pismo ABC, właściwie w Radomiu drukuje się tylko jedna stronica do wydania warszawskiego.

Pismo to nosi ogólnie charakter katolicki i narodowy, ale jeżeli chodzi o stronicę radomską, to naprawdę trudno dostrzec linję wytyczną.

Dziś chwali się pochód majowy, drukuje się „niby feljetony" nadające się do „Wolnych Żartów", jutro wydaje się specjalne ulotki zachwalające zwycięstwo 12 w Warszawie.

Jako obrazek poczucia co nie można i nie powinno się pisać, jest od kilku dni atak na wydział elektrotechniczny i jego dyrektora p. inż. Kuczyńskiego.

Autor artykułu popisuje się nawet łaciną słabe, zdaje się, mając o niej pojęcie: Cytuje Virgilego (Eneide II, 49) Timeo Danaos [sic (zamiast et.) dona ferentes".

Zarzuca się p. dyr. inż. Kuczyńskiemu „tolerowanie nadużyć urzędników, pozwolenie na wysyłanie dla niewiadomych celów niemieckiej firmie Fiebrandt w Bydgoszczy planów sytuacyjnych stacji kolejowych na kresach wschodnich", (№276) a dalej pisze: „Łajdaki chcieliście bezlitośnie zniszczyć człowieka uczciwego, obarczonego czworgiem dzieci i chorą żoną"... „mimo waszej rozreklamowanej nabożności jesteście pozbawieni wszelkich uczuć ludzkich i chrześcijańskich". (№ 280).

Ktoby przeczytał i nie znał p. inż. A. Kuczyńskiego, musiałby wyrobić sobie o nim jaknajgorsze pojęcie. Ale w Radomiu p. inż. A. Kuczyński jest osobistością zbyt znaną, zbyt szanowaną przez całe społeczeństwo, aby błoto, które rzuca ABC mogło go dotknąć.

O ile mi wiadomo w tej sprawie prowadziła dochodzenie komisja ministerjalna, która zarzuty stawiane p. inż. A. Kuczyńskiemu uznała za niesłuszne.

Uważam za zbyteczną zresztą obronę jego osoby, gdyż ani jestem proszony ani bliżej wtajemniczony w zarzuty. Roli sędziego śledczego podejmować się wcale nie mam zamiaru.

Niniejszym pragnę napiętnować tylko ten niecny napad na człowieka, któremu nic nieuczciwego nikt nie śmiał zarzucić—człowieka, który za zasługi położone dla dobra kościoła nagrodzony został orderem „pro Ecclesia et Pontifice".

Na takich ludzi błotem rzucać nie wolno. Nie wolno gniew zredukowanego urzędnika nie wiadomo dla jakich faktycznie powodów wyładowywać na łamy prasy i rzucać paszkwile na ludzi o czci nieskazitelnej.

Ks. Dr. Stefan Grelewski.

Sprawy rzemieślnicze.

Dnia 15 stycznia 1928 r. wejdzie w życie ustawa przemysłowa dotycząca rzemiosł polskich. Ustawa ta wnosi duże zmiany w ustrój naszych rzemiosł.

Zarząd Związku Stowarzyszeń Robot. Chrześcijańskich zdając sobie doskonale sprawę, że po małych naszych miasteczkach do Stowarzyszeń Robotników Chrześcijańskich należy dużo rzemieślników, weszedł w porozumienie z Centralnem Towarzystwem Rzemieślniczem w Warszawie.

Związek Stowarzyszeń Robotników Chrześcijańskich urządza obecnie odczyty o ustawie przemysłowej. Pozatem Związek Robotninów Chrześcijańskich wzywa majstrów, którzy nie mają jeszcze dyplomów albo nie są wyzwoleni, aby postarali się to zrobić do 15 stycznia, gdyż nowa ustawa utrudnia bardzo wyzwoliny.

Związek Stowarzyszeń Robotników Chrześcijańskich udziela po temu wszelkich informacji.

O utratę ideałów nie wszczyna się rewolucji, a jednak ta utrata, to cofnięcie na długie wieki prawdziwej cywilizacji chrześcijańskiej, o wiele straszniejsze. niż niedostatek ludu, który wywołał rewolucję francuską. Gdy w wiekach średnich religja miarkowała bezprawia, dziś liberalizm żądny zysków podkopał i usunął religję.

Myśli Japończyka o Polsce. *L. Caro.*

Z ZIEMI RADOMSKO-SANDOMIERSKIEJ.

Akademja ku czci ś. p. ks. Stefana Choińskiego.

W niedzielę 2 b. m. w sali Trawna 3 staraniem Stow. Rob. Chrześcijańskich odbyła się uroczysta akademja z racji bolesnej rocznicy śmierci patrona stowarzyszenia ks. S. Choińskiego. Sala była wypełniona tak, że zebrani wprost omdlewali.

Akademję zaszczycił swą obecnością ks. prałat Sykulski z gronem miejscowego duchowieństwa w otoczeniu kolegów zmarłego. Zagaił akademję prezes stowarzyszenia p. I. Ławżeł.

Następnie pięknie odśpiewał „Panie, co losy ludzkości" p. Szwartz. Chór pod batutą p. Wrocławskiego, wykonał przepiękne utwory religijne.

Niezwykle oryginalny i nacechowany prostotą referat wypowiedział p. Redaktor Edward Stępień.

W referacie przeprowadzona została myśl być dobrym i pełnym prostoty, jak był nim zmarły kapłan.

Akademję zakończył podniosłem przemówieniem ks. prał. Sykulski.

Samorząd w Skarżysku.

Jak się dowiadujemy w Skarżysku od czasu ukonstytuowania się nowych władz miejskich odbyło się zaledwie jedno posiedzenie rady i trzy posiedzenia magistratu.

Cała praca odbywa się podobno w Turze.

Miasto prowadzi roboty publiczne, korzystając z pożyczki 200,000 złotych, wyjednanej przez dawny zarząd, co zaś będzie gdy kredyt ten się wyczerpie —niewiadomo. Może dadzą nowy?

Urzędnicy żyją pod strachem Boga, gdyż wszyscy „niebłagonadieżni" mają być usunięci.

Zjazd wojewódzki Nar. Org. Kobiet.

W niedzielę odbył się w Radomiu zjazd wojewódzki N. O. K.

Zjazd poprzedziło nabożeństwo w kościele Marjackim, na którem poświęcony został nowoufundowany sztandar tej organizacji.

Po nabożeństwie odbyły się obrady, na których obszerny referat o celach i zadaniach kobiety polki, wygłosiła p. Z. Cichocka z Warszawy.

Drugi referat p. t. „Bolszewizm w Polsce", wygłosił ks. pr. Sykulski.

Następnie p. Niwińska podzieliła się swemi wrażeniami z Ameryki.

Na zakończenie przeprowadzono wybory do zarządu, w wyniku których skład zarządu pozostał ten sam.

Zjazd Obozu W. Polski.

Szczegółowego sprawozdania z tego zjazdu dać nie możemy, z tego tytułu, że nas tam nie poproszono. A no cóż „Chrześcijańscy bolszewicy są na indeksie".

Zadowolnić się musimy nieoficjalnem sprawozdaniem naszych chadeków, którzy w pokaźnej liczbie wypełnili salę, dekorując ją na „młodo".

(Był to bowiem zjazd młodych).

Na zjeździe przemawiali różni mówcy, z których wyróżnił się p. Mossdorf. Spodziewany na zjeździe p. Zdziechowski zawiódł, przysyłając p. Rybarskiego. Z tego powodu na sali ujawniło się pewne rozczarowanie, tak że w wypełnionej początkowo sali pod koniec obrad, pozostała niewielka gromadka.

Obrady toczyły się pod znakiem konsolidacji narodu pod przewodnictwem p. Romana Dmowskiego. Szkoda, że hasła wciąż rzucane do młodych, trafiały na ławy zapełnione niemal wyłącznie przez ludzi starszych.

Z życia Stw. Robotników Chrz.

Zjazd Stowarzyszeń. Jak już gdzieindziej zaznaczyliśmy dnia 20 listopada odbędzie się Zjazd Stoworzyszeń Robotników Chrześcijańskich w Kamiennej. Obecnie związek czyni przygotowania do zjazdu.

Zagożdżon. Tutejsze Stowarzyszenie przez okres letni trochę zamarło, obecnie znów winno wziąć się do pracy.

Odczyty. Dnia 15 b. m. odbędzie się odczyt dla Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich w Szydłowcu, dnia 16 w Chlewiskach i Przysusze. Z referatami wyjeżdżają p. dr. T. Mendrys poseł i ks. Dr. Stefan Grelewski. Omawiać oni będą najnowszą ustawę przemysłową dotyczącą rzemieślników.

Sandomierz. Na dzień 26 b. m. zapowiedzianym jest referat ks. D-ra Grelewskiego dla Stow. Rob. Chrześc. na temat najnowszej ustawy przemysłowej dotyczącej rzemieślników i mieszczaństwa.

Ostrowiec. Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich otwiera stały sekretarjat. Kierownikiem sekretarjatu będzie p. C. Holdyński.

Trzy Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich, organizuje się bezpłatnie biuro porad prawnych i społeczne biuro pośrednictwa pracy.

Radom. Tutejsze Stow. Rob. Ch. wznowiło swoje niedzielne odczyty. W niedzielę 16 b. m. zaproszono z odczytem ks. D-ra B. Strzeleckiego, radnego m. Radomia.

Warunki pożyczek w Banku Rolnym.

Państwowy Bank Rolny udziela obecnie długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych w złotych 8 proc. listach zastawnych: na inwestycje rolne oraz inne potrzeby gospodarcze, a więc również na spłatę uciążliwych długów, tudzież spłaty, wynikające z rozporządzeń testamentowych i działów rodzinnych.

Pożyczki długoterminowe Państwowego Banku Rolnego winny być zabezpieczone hipotecznie na pierwszem miejscu.

O pożyczkę długoterminową na powyższe cele starać się mogą tylko właściciele hipotecznych posiadłości rolnych o obszarze nieprzekraczającym w okręgach przemysłowych i podmiejskich—80 ha, na pozostałym zaś obszarze 240 ha, z wyjątkiem Kresów Wschodnich, dla których norma ta może być zwiększona do 400 ha (według ustawy o wykonaniu reformy rolnej), przyczem pierwszeństwo przy otrzymaniu pożyczki mają mniejsze gospodarstwa do 100 ha.

Właściciele gruntów niehipotekowanych mogą dopiero wówczas ubiegać się o pożyczkę, gdy wywołają hipotekę na swoją posiadłość, a Bank, określając wysokość pożyczki, uwzględni również koszta poniesione przez właściciela przy wywołaniu hipoteki.

Dzierżawcy gospodarstw rolnych o pożyczkę ubiegać się nie mogą. Grunta, obciążone ograniczeniami prawa własności, będące w sporach lub długoletniej dzierżawie, nie mogą stanowić zabezpieczenia dla udzielanych przez Bank pożyczek długoterminowych.

Ubiegający się o pożyczkę, winien złożyć podanie ze wskazaniem wysokości żądanej. pożyczki, okresu jej, umorzenia oraz szczegółowego oznaczenia celów, na jakie ma być użyta. Do podania o pożyczkę należy dołączyć wyciągi hipoteczne (zgodnie z obowiązującymi przepisami w poszczególnych dzielnicach kraju), polisy ubezpieczenia budynków od ognia za rok bieżący i t. d., poczem Bank zarządzi oszacowanie posiadłości. Oszacowanie może być dokonane przez taksatora Banku na gruncie (na koszt ubiegającego się o pożyczkę), lub kameralne, t. zn. bez zjazdu na grunt, w wypadkach, gdy żądana pożyczka nie przekracza 20.000 zł.; oszacowanie takie będzie dokonywane na podstawie dokumentów, uznanych przez Bank za dostateczne. Pożyczka, określona na podstawie ustalonego szacunku, nie może wynosić mniej, niż 500 zł.

Na podstawie oszacowania posiadłości, Bank udziela pożyczki do wysokości połowy ustalonego szacunku, jeżeli oszacowania dokonano przez taksatora Banku na gruncie, a do wysokości $^1/_3$ szacunku, jeżeli oszacowania dokonano kameralnie.

Pożyczki udzielane będą na lat 10, 20 i 30. Wysokość rat półrocznych, któremi pożyczka będzie spłacana, wynosi łącznie z amortyzacją w złotych w złocie: a) przy pożyczce 10-letniej zł. 7 gr. 50 od każdych 100 zł. w złocie pożyczki; b) przy 20-letniej — zł. 5 gr. 06; c) przy 30-letniej — zł. 4 gr. 43. Prócz tego przy każdej racie pobierany będzie dodatek na administrację w wysokości $^3/_4$% od nominalnej sumy długu.

Raty półroczne płatne będą dnia 1 kwietnia i 1 października każdego roku.

Listy zastawne, uzyskane z tytułu powyższych pożyczek są przez Bank obecnie realizowane na rachunek dłużników, którzy wobec tego otrzymują pożyczki w gotowiźnie.

Ubiegający się o pożyczkę właściciele gospodarstw, podania swe winni kierować do tych oddziałów Banku Rolnego, których kompetencjom dane okręgi podlegają. Oddziały istnieją: w Warszawie, Poznaniu, Grudziądzu, Lwowie, Krakowie, Wilnie, Łucku i Katowicach.

Z życia Chrześcijańskich Związków Zawodowych.

Radom. Dnia 7 b. m. staraniem koła prelegentów, został urządzony odczyt. Referat wygłosił p. profesor Dr. J. Vorbrodt.

Co piątek w sali Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich Trawna 3 o godzinie 7 wieczorem, urządzane będą odczyty.

Przy Chrześcijańskich Związkach Zawodowych jest w stadjum organizacji sekcja „Młodego Robotnika“, która będzie miała za zadanie skupić młodzież robotniczą pracującą po fabrykach.

Dnia 12 b. m. odbyło się zebranie pracowników Wojskowej Wytwórni Broni.

Społeczne biuro pośrednictwa pracy Chrześcijańskich Związków Zawodowych zapośredniczyło 24 prostych robotników i 3 ślusarzy.

Potrzebni są ślusarze i murarze.

Chlewiska. Dnia 8 b. m. tutejsze Chrześcijańskie Związki Zawodowe odwiedził sekretarz okręgowy p. Wł. Strzębalski. Robotnicy poruszyli sprawę urlopów, nie załatwionych przez firmę „Elibor“, sprawa została skierowaną do inspektora pracy.

Po inspekcji związku w Chlewiskach, sekretarz okręgowy udał się do Rzucowa.

Końskie. W fabryce „Słowianin“ wybuchł dziki strejk; został zlikwidowanym przez p. Inspektora pracy 25 obwodu.

Opatów. Dnia 24 odbędzie się posiedzenie komisji rozjemczej rolnej. Członkowie naszych związków, mający sprawę, powinni na ten dzień przyjechać do Opatowa.

Dnia 25 odbędzie się przez p. Inspektora Pracy 26 obwodu inspekcja cukrowni Włostów, robotnicy jeśli mają jakie potrzeby, winni je przedstawić p. Inspektorowi Pracy.

Sandomierz. Na dzień 25 b. m. o godzinie 7½ wieczorem, w domu Długosza, naznaczona jest przez p. Inspektora Pracy 25 obwodu konferencja pomiędzy Chrześcijańskim Związkiem Zawodowym Dozorców domowych a Stowarzyszeniem właścicieli nieruchomości, w celu zawarcia zbiorowej umowy.

Dnia 26 b. m. odbędzie się posiedzenie komisji rozjemczej.

Odrowąż. Staraniem Chrześcijańskiego Związku Zawodowego ceramików, odbył się tutaj odczyt wygłoszony przez p. profesora D ra F. Vorbrodta na temat: Rozwój przemysłu w Polsce. Odczyt zgromadził b. dużo publiczności.

Zjazd Związku miast polskich.

Dnia 21 października odbędzie się zjazd delegatów miast polskich w Poznaniu. Radni nasi, którzy zostali wydelegowani do Poznania, winni porozumieć się z ławnikiem radomskim p. Stępniem, który będzie obecny na Zjeździe.

Pomoc dla inwalidów.

W celu ułatwienia inwalidom wojennym uruchomienia nowych, względnie rozwoju już istniejących przedsiębiorstw koncesjowanych, otwarty został przez Min. Skarbu kredyt, przeznaczony na pożyczki zwrotne.

Pożyczki te, których najwyższa kwota dla jednego inwalidy wyniesie w zasadzie 1500 zł., będą wydawane na weksle, względnie skrypty dłużne, zabezpieczone na hipotece lub przez żyro, bądź poręczenie dwuch osób majątkowo odpowiedzialnych, albo dwuch inwalidów wojennych, prowadzących przedsiębiorstwa koncesjonowane. Dotacje te będą przyznane na cele produkcyjne, a mianowicie: a) wynajem lokali, budowy kiosków, oraz inne cele inwestycyjne, b) zakup towarów, c) cele produkcyjne, związane z wykorzystaniem koncesji, d) spłatę pożyczek, zaciągniętych na powyższe cele.

Podania o pożyczki do Państwowego Banku Rolnego, przyjmowane przez władze administracyjne I instancji, powinny odpowiadać następującym wymaganiom:

1) mają wskazać cel, na jaki potrzebna jest pożyczka, oraz zamierzony sposób jej użycia, nadto kosztorys inwestycji, względnie cenę towarów, dane o stosunku majątkowym petenta i wskazanych przez niego poręczycieli - łącznie z informacjami, gdzie te dane mogą być stwierdzone (np. Urząd Skarbowy, ewidencja katastru gruntowego, sąd rejestrujący przedsiębiorstwa);

2) mają zawierać następujące załączniki: a) odpis książki inwalidzkiej lub zaświadczenie władzy administracyjnej I instancji, że petent jest inwalidą wojennym i posiada książkę inwalidzką, z podaniem numeru tejże książeczki, daty jej wystawienia oraz P. K. U., która je wydała, zaświadczenie władzy skarbowej o posiadaniu przez petenta koncesji, c) zaświadczenie urzędu skarbowego o wysokości ogólnych dochodów petenta, d) deklaracja poręczycieli, że podpiszą weksel, względnie skrypt dłużny, e) ewentualne inne zaświadczenia właściwych władz, dotyczące stosunków majątkowych petenta lub jego poręczycieli.

Zjazd Stowarzyszeń Robotników Chrześcijańskich.

Na dzień 20 listopada naznaczonym został do Skarżyska-Kamiennej Zjazd Stowarzyszeń Robotników Chrześcijańskich.

Po kilku ostatnich latach wytężonej pracy w Stowarzyszeniach, ruch nasz już po miasteczkach zaczyna odgrywać należną rolę.

Wybory do ciał samorządowych miejskich wykazały doniosłość naszych organizacji.

Obecny Zjazd ma na celu skompletowanie wedle statutu nowego zarządu, uzgodnienie linji postępowania i wreszcie opracowanie całego programu pracy na najbliższą przyszłość.

Wzywamy nasze stowarzyszenia i ich zarządy, aby sprawa Zjazdu została omówioną na najbliższych posiedzeniach, wybrano delegatów na Zjazd oraz przygotowano wnioski poszczególnych stowarzyszeń.

W przyszłym numerze podamy program Zjazdu.

Związek Stowarzyszeń Robotników Chrześcijańskich w Radomiu.

Wiadomości z kraju.

Pożyczka zagraniczna.

Dnia 13 października została podpisaną pożyczka zagraniczna.

Imieniem finansistów zagranicznych podpisali umowę Monnet i Fischer z ramienia banków amerykańskich, Spitzer w imieniu banków francuskich, Burns w imieniu banków angielskich.

Pożyczka została udzieloną na lat 20, oprocentowanie wynosi 8,989 czyli prawie 9 złotych od sta.

Pożyczka przeznaczoną ma być na stabilizację złotego.

W związku z pożyczką zagraniczną jak donoszą pisma, rząd zamierza ogłosić pożyczkę wewnętrzną przeznaczoną na ruch budowlany.

Pożyczka wynosi 62 miljony dolarów i 2 miljony funtów szterlingów.

Sprawa zniknięcia generała Zagórskiego.

Do tej pory jeszcze nic pewnego nie wiadomo co się dzieje z generałem Zagórskim. Dzienniki podają różne przypuszczenia. Prof. M. Zdziechowski w związku ze zniknięciem generała Zagórskiego wydał specjalną broszurkę.

Odwet wobec Litwinów.

Rząd litewski wprowadził duże obostrzenia w stosunku do nauczycieli polskich na Litwie, przez co zamknął cały szereg szkół polskich.

Rząd polski pragnąc zmusić Litwinów do poszanowania szkolnictwa polskiego, zamknął szkoły litewskie w Polsce.

W związku z tem przeprowadzone zostały rewizje u działaczów litewskich w Polsce i wielu z nich za akcję antypaństwową zostało aresztowanych, część z nich przed kilkoma dniami została zwolnioną.

Na uroczystości 7 rocznicy objęcia Wilna przez wojska polskie do Wilna wyjechał prezes rady ministrów J. Piłsudski i kilku ministrów.

W Wilnie odbyły się narady rządu w sprawie prześladowania polskiego szkolnictwa na Litwie.

Społeczeństwo wileńskie prawie wszystkich odcieni politycznych urządziło duży wiec protestacyjny przeciwko gnębieniu polskiego szkolnictwa.

Z Sejmu.

Dnia 20 października zbierze się Sejm odroczony dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej w dniu 19 września.

Narady rządowe wobec Niemiec i Rosji.

Przed kilku dniami minister spraw zagranicznych A. Zalewski miał w Paryżu rozmowy z francuskim ministrem spraw zagranicznych Briand'em i angielskim ministrem Chamberlein'em w sprawie ustosunkowania się Polski do Rosji i Niemiec.

Dekrety prasowe.

Prezes Rady ministrów J. Piłsudski nadesłał list do Marszałka Sejmu w którym pisze, że uważa uchylenie sejmowe dekretów prasowych za nieformalne i że one nadal prasę obowiązują.

Po ostatniem wezwaniu szereg prenumeratorów nadesłał opłatę za „Hasło". Tych czytelników, którzy jeszcze nie uregulowali zaległej prenumeraty, prosimy o nadesłanie takowej. *Administracja „HASŁA".*

Wiadomości z całego świata.

Meksyk.

Stosowany szalony ucisk przez Callesa w stosunku do obozu katolickiego trwa nadal i coraz bardziej się sroży. Wowołuje to tem zaciętszy opór ze strony przeciwnej.

W całym kraju rozgorzała wojna ze wszystkiemi okropnościami. Niedawno w jednej z bitew zginął podobno gen. Gomez, walcząc przeciwko Callesowi.

Hiszpanja.

Odbyło się otwarcie Zgromadzenia Narodowego zwołanego przez dyktatora Hiszpanji generała Primo de Rivera. Zgromadzenie składa sie w większości z członków mianowanych przez generała. Wielu wybitnych polityków zrzekło się swych mandatów.

Jugosławja.

Zatarg z Bułgarją w sprawie powstańców o zabójstwo generała Kowacewicza zaostrza się. Państwa europejskie wzięły sprawę w swoje ręce, by nie dopuścić do wojny.

Niemcy.

Rocznicę 80-tą urodzin prezydenta Niemiec, obchodzono bardzo uroczyście. Monarchiści zrobili z tego wielką paradę w czem dopomógł im sam solenizant, wystąpiwszy w dawnym cesarskim mundurze „feldmarszałka". Republikanie udziału nie brali.

Rosja.

Rozłam w partji komunistycznej coraj bardziej się pogłębia. Utworzyła się nowa frakcja, która chce zawiązać IV międzynarodówkę, na czele której stanął by sam Trocki. Walka zaczyna przybierać na powadze. Kocioł rosyjski dymić zaczyna coraz bardziej.

Francja.

Rząd francuski stanowczo postanowił wydalić posła sowieckiego Rakowskiego z Francji, który uprawiał komunizm pod płaszczykiem swego stanowiska dyplomatycznego.

Rząd sowiecki w ostatniej chwili odwołał Rakowskiego.

Z KSIĄŻEK.

Trzy programy społeczne.

Walka z komunizmem w Polsce nie będzie zakończona zwycięsko, dopóki społeczeństwo polskie nie zrozumie jasno i dokładnie, na czem polega kwestja społeczna i jakiemi sposobami rozwiązywać ją należy. Pod tym względem jest jeszcze niestety chaos pojęć i poglądów. Wielu ludzi traktuje problemy społeczne powierzchownie, nie starając się o głębsze wniknięcie w różne programy socjalne i poznanie różnic między niemi. Aktualną więc i bardzo pożyteczną jest książka ks. Jana Piwowarczyka o „Współczesnych kierunkach społecznych". (Ks. Jan Piwowarczyk: „Współczesne Kierunki Społeczne". Bibl. chrześc; społeczna nr. 13 Kraków. Nakładem „Związku Stowarzyszeń Katolickich Robotników". Do nabycia w Sekrearjacie Katol. Stowarzyszeń Robotniczych w Krakowie ul. Potockiego 11. Cena 3 zł.).

Książka nie wielka rozmiarami, lecz bardzo treściwa i przejrzysta doskonale zapoznaje czytelnika z liberalizmem ekonomicznym, socjalizmem i kierunkiem chrześcijańsko-społecznym. Brak było dotąd w literaturze polskiej zwięzłego a krytycznego zestawienia i omówienia tych trzech głównych programów społecznych. Lukę tą praca ks. Piwowarczyka w zupełności zapełnia. Autor przedstawia najpierw historyczny rozwój kwestji robotniczej, a następnie przechodzi do omówienia trzech najważniejszych kierunków społeczno-gospodarczych, wpływających na kształtowanie się naszego ustroju.

Z gazet socjalistycznych. Znana ze swoich paszkwilowych artykulików „Chłopska Prawda", jak wogóle wszystkie piśmidła socjalistyczne, umieściła w swoim numerze z dnia 24 lipca wiadomość z sandomierskiego, w której z wściekłością napada na Chrześcijański Związek Zawodowy Robotników Rolnych powiatu Sandomierskiego. Wszelkie zarzuty są tak bezpodstawne i tendencyjnie mijające się z prawdą, że nie czujemy się w obowiązku na ten jeden stek kłamstw odpowiedzieć, gdyż z oszczercami z zasady w polemikę się nie wdajemy.

OFIARY.

Chrześcijański Związek Zawodowy Ceramików w Sołtykowie ofiarował na organy w Odrowążu 49 zł.

Ks. Kanonik W. Gąsiorowski ofiarował na akcję społeczną Stow. Rob. Chrześcijańskich w Ostrowcu 50 zł.

Redaktor—Edward Stępień. Druk S. Nowakowski—Radom. 8936-1116-27. Wydawca: Zw. Rob. Chrześcijańskich.